

جمهوری اسلامی ایران

سازمان برنامه و بودجه

دستور وزیر

ایستادگام بختی... و نظم امر کم می میرد

شماره ۱۰۳۰۶/۵۴/۲۹۹۹-۱

تاریخ ۱۳۶۳ / ۸ / ۱۵

پست

بسمه تعالی

بخشنامه به کلیه دستگاههای اجرائی ومهندسين مشاور

به اسناد ماده ۲۳ قانون برنامه و بودجه و بنا بروجه به مصوبات مورخ ۱۳۶۳/۷/۱۱ هیات وزیران و مورخ ۱۳۶۳/۶/۲۶ شورای اقتصاد و شماره ۴۲۷/ش ف مورخ ۱۳۶۳/۸/۹ شورای عالی فنی ، روش جدید تعديل آحاد بها . مطابق دستور العمل پیوست جهت اجرا و تنظیم نمودن به پیمانهاشیکه از تاریخ ابلاغ این بخشنامه منعقد خواهند شد . ابلاغ میگردد .

مفاد دستور العمل پیوست جایگزین ماده ۷ پیمان و مواد ۱۵ مکرر و ۳۷ مکرر الف و ب شرایط عمومی پیمان و سایر ضوابط مربوط به تعديل آحاد بها میگردد . هرگاه دستگاههای اجرائی اسنادی بمنظور تهیه پیمانها تسلیم پیمانکاران نموده باشند لازمست فوراً " یک نسخه از دستور العمل پیوست را برای آنها ارسال دارند تا پیشنهادات واصله بر اساس مندرجات دستور العمل مذکور تهیه گردد .

محمد تقی بانگی

وزیر مشاور و رئیس سازمان برنامه و بودجه

وزیر مشاور و رئیس سازمان برنامه و بودجه

جمهوری اسلامی ایران
سازمان برنامه و بودجه

تاریخ:
شماره:
پیوست:

پیوست بخشنامه شماره ۲۹۹۹/۵۲/۱۰۳۰۶-۱

مورخ ۱۳۶۳/۸/۱۵

دستورالعمل نحوه تعدیل آحاد بهای پیمانهاییکه از این ببعده منعقد خواهد شد

.....

۱- تعاریف

۱-۱- شاخص ، منظور از شاخص عددی است که تغییر قیمت را نسبت به دوره پایه نشان میدهد .

تبصیره :

دوره پایه دوره‌ای است که شاخص آن عدد صد فرض شود .

۱-۲- شاخص دوره سه ماهه ، منظور از شاخص دوره سه ماهه عددی است که بعد از پایان خرداد

شهریور ، آذر و اسفند ماه هر سال تعیین میگردد و این شاخص میانگین شاخصهای سه ماه منتهی به ماههای مذکور است .

۱-۳- شاخص مبنا ، شاخص دوره سه ماههای است که پیشنهاد قیمت طی آن دوره سه ماهه

تسلیم شده است .

تبصیره :

در مورد پیمانهاییکه با ترک تشریفات مناقصه منعقد میشوند ، شاخص مبنا شاخص دوره

سه ماههای است که پیشنهاد نهائی پیمانکار در آن دوره سه ماهه بصورت کتبی تسلیم کارفرما میگردد .

۱-۴- شاخص فصلی ، منظور از شاخص فصلی عددی است که تغییر قیمت هر فصل فهرست

بهای پایه را نسبت به دوره پایه آن فصل نشان میدهد .

۱-۵- شاخص کلی ، منظور از شاخص کلی عددی است که تغییر قیمت هر یک از فهرست‌بهای پایه

را نسبت به دوره پایه همان فهرست بها نشان میدهد .

۱-۶- شاخص دوره انجام کار ، شاخص دوره سه ماههای است که عملیات انجام شده

در آن دوره با شاخص مذکور مورد تعدیل قرار میگیرد .

شاخصهای مذکور ، شاخصهایی است که توسط سازمان برنامه و بودجه تهیه و اعلام میشود .

.....

۲- نحوه محاسبه

۲-۱- جهت محاسبه مبلغ تعدیل متعلقه مطابق رابطه زیر ۸۵ درصد مبلغ کارکرد هر دوره سه ماهه منتهی به ماههای خرداد، شهریور، آذر و اسفند ماه در پایان آن دوره در ضریبی بنام ضریب تعدیل ضرب میشود. ضریب تعدیل بشرح زیر تعیین میگردد ابتدا نسبت شاخص دوره انجام کار را به شاخص مبنا محاسبه سپس عدد یک را از آن نسبت کسر، حاصل بدست آمده ضریب تعدیل می باشد.

$$\text{مبلغ کارکرد پیمانکار در دوره مربوط } (\% ۸۵ \times) (۱ - \frac{\text{شاخص دوره انجام کار}}{\text{شاخص مبنای پیمانکار}}) = \text{میزان تعدیل متعلقه به کارکرد پیمانکار در هر دوره}$$

مبالغی که در پایان هر دوره سه ماهه بشرح مندرج در فوق بدست می آید اگر در جهت کاهش قیمتها باشد از مبلغ اولین صورت وضعیت ماه بعد کسر و اگر در جهت افزایش قیمتها باشد بمبلغ اولین صورت وضعیت مساه بعد اضافه خواهد شد.

تعدیل آحاد بهای متعلقه به هر یک از صورت وضعیتهایی که تا تاریخ اعلام شاخص بعدی تنظیم میشود بر اساس آخرین شاخص اعلام شده محاسبه و بصورت علی الحساب پرداخت میگردد.

۲-۲- چنانچه مبلغ اولیه پیمان کمتر از پنجاه میلیون ریال باشد و با قرارداد بر اساس بخشنامه های شماره ۱۵۷۵۲/۵۲/۶۶۶۶-۱ مورخ ۱۳۶۰/۱۲/۸ و شماره ۱۶۹۰۶/۵۲/۷۰۰۰-۱ مورخ ۱۳۶۰/۱۲/۲۶ (موضوع پرداخت صورت وضعیتها بر اساس درصد پیشرفت کار) منعقد گردد، در این صورت قیمت های قرارداد با شاخص کلی فهرس بهای مربوطه مورد تعدیل قرار میگیرند.

۲-۳- چنانچه مبلغ اولیه پیمان، پنجاه میلیون ریال و بیشتر باشد در این صورت شاخص دوره سه ماهه مربوط به هر فصل برای تعدیل آحاد بهای آن فصل از پیمان مورد استفاده قرار خواهد گرفت. باین ترتیب در این قبیل پیمانها، صورت وضعیتها بایستی بر اساس اصول فهرس بها تنظیم و مصالح پای کار نیز بر طبق جداول پیوست در فصول مربوط تفکیک و در صورت وضعیتها منظور گردد.

۴-۲- تعدیل قیمت کارهای جدید

۴-۲-۱- چنانچه قیمت و یا تمام مبانی قیمت واحد کار جدید طبق ضوابط از فهرست بهای منضم به پیمان استفاده گردد و یا قیمت واحد کار جدید در فهرست بهای منضم به پیمان موجود نبود و آخرین فهرست بهای پایه نیز همان فهرست بهای پایهای باشد که قیمت‌های واحد قرارداد از آن استنساخ شده، در این صورت شاخص مبنا برای قیمت‌های جدید که بنحو فوق تعیین میگردد همان شاخص مبنا پیمان خواهد بود.

۴-۲-۲- چنانچه قیمت واحد کار جدید، طبق ضوابط براساس نرخ روز تعیین شود، قیمت بدست آمده باید در خارج قسمت شاخص مبنا پیمان بر شاخص دوره سه ماهه‌ای که در آن قیمت واحد کار جدید توافق شده است ضرب شده و حاصل در ردیف قیمت‌های فهرست بها قرارگیرد و مانند آنها مشمول تعدیل قیمت شود.

مثال: فرض میکنیم قیمت واحد کار جدیدی بالغ بر ۱۰۰ ریال شده است و شاخص مبنا ۱۵۰ و شاخص دوره سه ماهه مربوطه عدد ۱۸۰ باشد بنا بر این:

$$۱۰۰ \times \frac{۱۵۰}{۱۸۰} = ۸۳/۳۳ \text{ ریال}$$

رقم ۸۳/۳۳ ریال در ردیف سایر قیمت‌های فهرست بها قرار گرفته و مانند آنها مشمول تعدیل میگردد.

۴-۲-۳- چنانچه طبق ضوابط قسمتی از مبانی قیمت واحد کار جدید از فهرست بهای منضم به پیمان و قسمتی به نرخ روز استفاده گردد، در این صورت آن قسمت که بر اساس مبانی موجود در پیمان و منضمات آن بدست آمده بصورت خود حفظ و آنچه از قیمت روز بدست میآید باید در خارج قسمت شاخص مبنا به شاخص دوره سه ماهه مربوطه به توافق قیمت واحد کار جدید ضرب شده و با عدد اول جمع گردد.

مثال: فرض میکنیم قیمت واحد کار جدیدی بالغ بر ۱۰۰ ریال شده است که ۴۰ ریال آن براساس مبانی قیمت‌های پیمان و ۶۰ ریال دیگر براساس نرخ روز باشد.

تاریخ
شماره
پوست

اینک اگر فرض شود شاخص مبنای پیمان عدد ۱۵۰ و شاخص دوره سه ماهه مربوطه عدد ۱۸۰ باشد بنابراین قیمت جدید پس از اعمال فرمول فوق الذکر بصورت زیر می آید:

$$\text{ریال} \quad ۴۰ + ۶۰ \times \frac{۱۵۰}{۱۸۰} = ۹۰$$

حال رقم ۹۰ ریال در ردیف سایر قیمت‌های فهرست بها قرار گرفته و مانند آنها مشمول تعدیل میگردد.

۲-۵- هزینه تجهیز و برچیدن کارگاه مشمول تعدیل نمیگردد.

۲-۶- پیمان‌هاییکه بعد از تاریخ ابلاغ این دستورالعمل منعقد میگردند، چنانچه در حین اجرای کار براساس ماده ۴۸ شرایط عمومی پیمان خاتمه یابند مشمول مقررات تعدیل خواهند بود.

۲-۷- پیمان‌هاییکه از تاریخ ابلاغ این دستورالعمل منعقد میگردند، چنانچه در حین اجرای کار از طرف کارفرما با استناد ماده ۴۶ شرایط عمومی پیمان فسخ شوند، بشرح زیر مورد تعدیل قرار نمیگیرند.

مدت زمانی که مبلغ صورت وضعیت قطعی این قبیل پیمانها طی آن مدت مورد تعدیل قرار بگیرد از رابطه زیر بدست می آید.

$$\text{مدت مندرج در پیمان (به ماه)} \times \frac{\text{مبلغ صورت وضعیت قطعی}}{\text{مبلغ اولیه پیمان}} \times \text{مدت زمان مشمول تعدیل (به ماه)}$$

از تعمیم مبلغ صورت وضعیت قطعی به مدت بدست آمده از رابطه فوق کارکرد فرضی ماهانه محاسبه و سپس کارکردهای سه ماهه هر دوره با توجه به تاریخ شروع کار با استفاده از شاخص کلی نهارس بهای دوره سه ماهه مربوطه مورد تعدیل قرار میگیرند.

۲-۸- تعدیل آحاد بهای پیمان‌هاییکه در انجام عملیات آنها تأخیر حاصل شده، بشرح زیر محاسبه میگردد:

۲-۸-۱- شاخص تعدیل آحاد بهای عملیات اجرا شده در دوره‌های سه ماهه

مربوط به تعدیل پیمان همان شاخصهای دوره‌های سه ماهه کارکرد مربوطه می باشد.

۲-۸-۲- شاخص تعدیل آحاد بهای عملیات اجرا شده در مدت تاخیر غیر مجاز، متوسط شاخصهای دوره‌های سه‌ماهه مربوط به مدت پیمان (مدت مندرج در پیمان و مدت‌های تعدیل شده) میباشد .

۲-۸-۳- پرداخت هرگونه مبلغی بابت تعدیل آحاد بها بعد از خاتمه مدت مندرج در پیمان و یا خاتمه مدت هر تمدید پیمان ، منوط به رسیدگی تاخیرات موضوع پیمان می باشد .

بنابراین در پایان مدت مندرج در پیمان و یا پایان مدت هر تمدید پیمان دستگاههای اجرائی مکلف به رسیدگی به تاخیرات بوده و شاخصهای بعد از مدت پیمان (مدت مندرج در پیمان و مدت‌های تعدیل شده) را با توجه به نوع تاخیرات مشخص مینمایند .

۲-۹- تطبیق ردیفهای فهرست بهای کارها تکیه بعلت عدم انتشار فهرست بهای پایه مربوط ، با استفاده از فهرست‌های غیر پایه منعقد میشوند، با انواع فصول فهرس بها پایه منتشره از طرف سازمان برنامه و بودجه و فصول مربوط به آنها باید هنگام تهیه برآورد فهرست مقادیر کار و قبل از مناقصه گزاری و یا واگذاری کار با ترک مناقصه توسط دستگاه اجرائی طرف قرارداد انجام گیرد .

۲-۱۰- حالت خاص

تعدیل قیمت قراردادها تکیه منعقد خواهند شد منحصر " بر اساس شاخصهایی که توسط سازمان برنامه و بودجه تهیه و اعلام میشود مجاز خواهد بود و در صورتیکه بهلست شرایط خاص ، طبیعت و نوع کار استفاده از شاخصهای فصول مختلف فهرس بهای پایه منطقی و یا میسر نباشد ، در این صورت لازمست دستگاه اجرائی قبل از انجام مناقصه واخذ پیشنهاد ضمن ارائه گزارش توجیهی پیشنهاد لازم را در باره فرمول خاص مورد نظر تهیه و پس از تأیید سازمان برنامه و بودجه و تصویب شورای عالی فنی در اسناد مناقصه منظور نماید .

در مورد اجناسی که از طریق گشایش اعتبار تهیه میگردد نیز بایستی بر اساس شرایط

اخیر الذکر عمل نمود .

۲-۱۱- روش محاسبه تعدیل آحاد بهای مبلغ مابهالتفاوت بین آخرین صورت وضعیت

موقت و صورت وضعیت قطعی بشرح زیر می باشد .

۱-۱۱-۲- چنانچه مابه‌التفاوت مبلغ صورت‌وضعیت قطعی و آخرین صورت وضعیت موقت مربوط به عملیات انجام شده در مدت بین تاریخ شروع قرارداد و تاریخ آخرین صورت وضعیت موقت باشد ، شاخص عملیات اجرا شده متوسط شاخص دوره های سه‌ماهه مربوط به مدت فوق‌الذکر خواهد بود .

۲-۱۱-۲- چنانچه مابه‌التفاوت مبلغ صورت وضعیت قطعی و آخرین صورت وضعیت موقت مربوط به عملیات اجرایی در مدت بین تاریخ آخرین صورت وضعیت موقت و تاریخ تحویل موقت باشد ، شاخص تعدیل عملیات انجام شده (در صورتیکه خارج از مدت پیمان واقع نشود) ، همان شاخصهای دوره‌های سه‌ماهه کارکرد مربوطه خواهد بود . (چنانچه تمام و یا قسمتی از مابه‌التفاوت مذکور در مدت غیرمجاز پیمان اجرا شده باشد تعدیل آن منطبق بر ضوابط ۲-۸-۲ خواهد بود) .

۱۲-۲- در محاسبه ضریب تعدیل پیمانها ، لازمست تا چهار رقم اعشار در نظر گرفته شود و چنانچه رقم پنجم اعشار عدد پنج و یا بزرگتر از پنج باشد ، عدد یک به رقم چهارم اعشار اضافه میگردد و در صورتیکه کوچکتر از پنج باشد حذف میشود . توضیح : بمنظور تقلیل محاسبات تعدیل آحاد بها توصیه میشود که در آخر هر یک از ماههای منتهی بهر یک از دوره‌های سه‌ماهه ، صورت وضعیت عملیات انجام شده تهیه شود تا تعیین کارکردهای تفکیکی دوره‌های سه‌ماهه بنا بر آن و با صرف حداقل وقت صورت گیرد .

پیوست دستورالعمل منضم به بخشنامه شماره ۲۹۹۹۹/۵۴/۱۰۳۰۶/۱- مورخ ۱۳۶۳/۸/۱۵

جدول تطبیق ردیفهای مصالح پایکار با فصول فهرست بها جهت تعیین شاخص مصالح پایکار (فهرست ۱۳۶۲)

فصل	شماره ردیفهای فهرست بهای واحد کارهای ساختمانی مربوط به ابنیه
اول	۲۰۰۰۹ لغایت ۲۰۰۱۱
دوم	—
سوم	۲۰۰۰۳ و ۲۰۰۲۲ لغایت ۲۰۰۲۷
چهارم	۲۰۱۰۳ لغایت ۲۰۱۰۶
پنجم	۲۰۰۰۴ لغایت ۲۰۰۰۶ و ۲۰۰۱۳ لغایت ۲۰۰۱۸ و ۲۰۰۹۵ لغایت ۲۰۱۰۲ و ۲۰۱۲۸ لغایت ۲۰۱۲۹
ششم	تیرچه ودالها و بلوکهای بتنی و سفالی
هفتم	۲۰۰۲۰ لغایت ۲۰۰۲۲ و ۲۰۰۲۹ و ۲۰۰۸۰ لغایت ۲۰۰۸۰
هشتم	۲۰۰۶۶ لغایت ۲۰۰۷۸ و ۲۰۰۸۱ لغایت ۲۰۰۹۲
نهم	۲۰۰۰۱ لغایت ۲۰۰۰۲ و ۲۰۰۰۷ لغایت ۲۰۰۰۸ و ۲۰۰۹۳ لغایت ۲۰۰۹۴
دهم	۲۰۰۲۸ لغایت ۲۰۰۵۸
یازدهم	مصالح پلاستیکی
دوازدهم	۲۰۱۰۷ لغایت ۲۰۱۲۷ و ۲۰۱۳۳
سیزدهم	۲۰۰۵۹ لغایت ۲۰۰۶۵ و ۲۰۱۳۰ لغایت ۲۰۱۴۰
چهاردهم	۲۰۱۴۷ لغایت ۲۰۱۶۵
پانزدهم	۲۰۱۴۱ لغایت ۲۰۱۴۲
شانزدهم	۲۰۱۴۴ لغایت ۲۰۱۴۶
هفدهم	۲۰۰۱۲ و ۲۰۰۱۹
هجدهم	
نوزدهم	

مصالح پایکار فهرش بهای پایه تا سیستمات برقی، مکانیکی، خطوط و شبکه توزیع آب و حقاری چاههای آب و قنوات با توجه به مصالح هر فصل که در شرح

ردیفهای آن فصل درج گردیده باشد با شاخصهای همان فصل مورد تعدیل قرار میگیرند.

پیوست دستورالعمل منضم به بخشنامه شماره ۵۴/۲۹۹۹/۱۰۳۰۶-۱ مورخ ۱۳۶۳/۸/۱۵
جدول تطبیق ردیفهای مصالح پایکار با فصول فهرست بها جهت تعیین شاخص مصالح پایکار
(فهرست واحدهای سال ۱۳۶۲)

فصل	شماره ردیفهای فهرست بها و عملیات راه ، باند فرودگاه و زیرسازی راه آهن
اول	—
دوم	—
سوم	۱۷۱۳ لغایت ۱۷۱۶
چهارم	۱۷۰۱، ۱۷۱۱ لغایت ۱۷۱۳
پنجم	۱۷۰۸ لغایت ۱۷۱۰
ششم	۱۷۱۷ لغایت ۱۷۱۹
هفتم	۱۷۰۲ ، ۱۷۲۰
هشتم	—
نهم	۱۷۰۵ لغایت ۱۷۰۷
دهم	۱۷۰۳ لغایت ۱۷۰۴
یازدهم	—
دوازدهم	۱۷۲۱ لغایت ۱۷۲۳
سیزدهم	
چهاردهم	
پانزدهم	
شانزدهم	